

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังทดลอง (Two-Group Pretest-Posttest Design) โดยวิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน จำนวน 1,546 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เป็นผู้ป่วยในกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน และผู้ป่วยกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 30 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ ในด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม โดยในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยาย โดยผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยอัตราส่วน
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ t
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ เกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ในด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

2.2 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน

เจตคติต่อโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเบาหวาน

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย

โรคเบาหวาน

3.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วย

โรคเบาหวาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและ
กลุ่มเปรียบเทียบ จำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (30 คน)		กลุ่มเปรียบเทียบ(30 คน)		รวม (60 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	8	26.70	3	10.00	11	18.30
หญิง	22	73.30	27	90.00	49	81.70
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00
2. อายุ						
30-40 ปี	3	10.00	3	10.0	6	10.00
41-50 ปี	2	6.70	4	13.3	6	10.00
51-60 ปี	15	50.00	12	40.00	27	45.00
60 ปีขึ้นไป	10	33.30	11	36.70	21	35.00
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00
3. อาชีพ						
รับราชการ	1	3.30	-	-	1	1.70
รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-
ค้าขาย	3	10.00	3	10.00	6	10.00
เกษตรกร	19	63.30	17	56.70	36	60.00
รับจ้าง	4	13.30	3	10.00	7	11.70
งานบ้าน	2	6.70	4	13.3	6	10.00
อื่นๆ	1	3.30	3	10.00	4	6.70
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (30 คน)		กลุ่มเปรียบเทียบ(30 คน)		รวม (60 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. สถานภาพ						
โสด	2	6.70	2	6.70	4	6.70
สมรส	19	63.30	23	76.70	42	70.00
ม่าย	7	23.30	3	10.00	10	16.70
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	2	6.70	2	6.70	4	6.70
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00
5. ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าประถมศึกษา	3	10.00	5	16.70	8	13.30
ประถมศึกษา	21	70.00	23	76.70	44	73.30
มัธยมศึกษา	6	20.00	1	3.30	7	11.70
อุดมศึกษา	-	-	1	3.3	1	1.70
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00
6. ลักษณะครอบครัว						
ครอบครัวเดี่ยว	16	53.30	13	43.30	29	48.30
ครอบครัวขยาย	14	46.70	17	56.70	31	51.70
รวม	30	100.00	30	100.00	60	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า

1.1 เพศของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากการศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 73.30 และกลุ่มเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 90.00 รวมคิดเป็นร้อยละ 81.70 จำนวน 49 ราย เพศชาย ในกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 26.70 ในกลุ่มเปรียบเทียบคิดเป็นร้อยละ 10.00 รวมคิดเป็น ร้อยละ 18.30 จำนวน 11 ราย

1.2 อายุของผู้ป่วยโรคเบาหวาน การศึกษาพบว่า อายุของผู้ป่วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.00 ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.00 ช่วงอายุ 30 – 40 ปี และช่วงอายุ 41 – 51 ปี จำนวน 6 ราย เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.00 อายุมากที่สุด 75 ปี และอายุน้อยที่สุด 35 ปี

1.3 อาชีพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากการศึกษาพบว่า อาชีพของผู้ป่วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 60 อาชีพรับจ้าง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.70 อาชีพค้าขายและอาชีพงานบ้าน มีจำนวนเท่ากันคือจำนวนละ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.00 เท่ากัน อาชีพอื่นๆ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70 และอาชีพรับราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70

1.4 สถานภาพสมรสของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.00 สถานภาพม่าย จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.70 สถานภาพโสดและสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ จำนวนละ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70 เท่ากัน

1.5 ระดับการศึกษาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.30 รองลงมาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.30 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.70 และระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

1.6 ลักษณะครอบครัวของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะครอบครัวของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ส่วนใหญ่มีลักษณะครอบครัวขยาย จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.70 และลักษณะครอบครัวเดี่ยว จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ เกี่ยวกับ การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ในด้านความรู้ เกี่ยวกับ โรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม ในกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และกลุ่ม เปรียบเทียบ คือ กลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ ผู้วิจัยวัดระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน จากข้อคำถาม 25 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนความรู้เกี่ยวกับ โรคเบาหวานเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (จันทิมา โดษชนันท์. 2544 : 65)

1. ความรู้ระดับต่ำ หมายถึง คะแนนร้อยละ 0 – 49
2. ความรู้ระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนร้อยละ 50 – 74
3. ความรู้ระดับดี หมายถึง คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ป่วย โรคเบาหวาน จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ก่อนทดลอง และหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
		ร้อยละ (ระดับความรู้)			\bar{X}	SD	ร้อยละ (ระดับความรู้)			\bar{X}	SD
		ระดับ ต่ำ	ระดับ กลาง	ระดับ ดี			ระดับ ต่ำ	ระดับ กลาง	ระดับ ดี		
กลุ่มทดลอง	30	6.70	50.00	43.30	71.06	10.59	-	26.70	73.30	77.73	6.61
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	10.00	53.30	36.70	70.60	12.28	3.30	53.40	43.30	72.26	11.06

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง ส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีความรู้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 43.30 มีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 6.70 และมีความรู้โดยเฉลี่ย 71.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.59 หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 73.30 ระดับปานกลาง 26.70 มีความรู้โดยเฉลี่ย 77.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.61 และไม่พบผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความรู้ระดับต่ำ กลุ่มเปรียบเทียบก่อนการทดลอง ส่วนใหญ่

มีความรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.30 มีความรู้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 36.70 และมีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 10.00 โดยมีความรู้เฉลี่ย 70.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.28 หลังจากนั้นอีก 3 เดือนได้แจกแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มเปรียบเทียบอีก พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.40 มีความรู้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 43.30 และมีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 3.30 โดยเฉลี่ยมีความรู้หลังการทดลอง 72.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.06

2.2 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวัดระดับเจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

โรงพยาบาลมหาสารคาม ในกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และกลุ่มเปรียบเทียบ คือ กลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ ผู้วิจัยวัดระดับเจตคติต่อโรคเบาหวาน จากข้อคำถาม 20 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเจตคติต่อโรคเบาหวานเป็น 3 ระดับ ดังนี้

การประเมินเจตคติต่อโรคเบาหวาน โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538: 9)

1. ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.66 หมายถึง เจตคติระดับต่ำ
2. ค่าเฉลี่ย 1.67 – 2.33 หมายถึง เจตคติระดับปานกลาง
3. ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.00 หมายถึง เจตคติระดับสูง

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จำแนกตามระดับเจตคติต่อโรคเบาหวานก่อนทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
		ร้อยละ (ระดับเจตคติ)			\bar{X}	SD	ร้อยละ (ระดับเจตคติ)			\bar{X}	SD
		ระดับต่ำ	ระดับกลาง	ระดับสูง			ระดับต่ำ	ระดับกลาง	ระดับสูง		
กลุ่มทดลอง	30	-	33.30	66.70	2.66	0.47	-	3.30	96.70	2.96	0.18
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	-	43.30	56.70	2.56	0.50	-	40.30	60.00	2.60	0.49

จากตารางที่ 4 พบว่า เจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวานในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ส่วนใหญ่มีเจตคติระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 66.70

มีเจตคติระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.30 ค่าเฉลี่ย 2.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 และหลังการทดลอง มีเจตคติระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 96.70 เจตคติระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.30 ค่าเฉลี่ย 2.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง ส่วนใหญ่มีเจตคติต่อโรคเบาหวาน ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 56.70 มีเจตคติระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.30 ค่าเฉลี่ย 2.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และผลการศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่มีเจตคติต่อโรคเบาหวาน ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีเจตคติระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ค่าเฉลี่ย 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49

2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวัดระดับพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

โรงพยาบาลมหาสารคาม ในกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และกลุ่มเปรียบเทียบ คือ กลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมในการปฏิบัติ การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากข้อคำถาม 39 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเป็น 3 ระดับคือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนการดูแลตนเอง ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2530 : 10)

1. ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.66 หมายถึง มีการดูแลตนเองระดับต่ำ
2. ค่าเฉลี่ย 1.67 – 2.33 หมายถึง มีการดูแลตนเองระดับปานกลาง
3. ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.00 หมายถึง มีการดูแลตนเองระดับดี

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตาม พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ก่อนทดลองและหลัง การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
		ร้อยละ (ระดับการปฏิบัติ)			\bar{X}	SD	ร้อยละ (ระดับการปฏิบัติ)			\bar{X}	SD
		ระดับ ต่ำ	ระดับ กลาง	ระดับ ดี			ระดับ ต่ำ	ระดับ กลาง	ระดับ ดี		
กลุ่มทดลอง	30	-	46.70	53.30	2.53	0.50	-	3.30	96.70	2.96	0.18
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	-	53.30	46.70	2.46	0.50	-	40.00	60.00	2.60	0.49

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมระดับดี คิดเป็นร้อยละ 53.30 มีพฤติกรรมระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.70 เฉลี่ย 2.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และหลังการทดลอง ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมระดับดี คิดเป็นร้อยละ 96.70 พฤติกรรมระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.30 มีค่าเฉลี่ย 2.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 กลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 53.30 มีพฤติกรรมระดับดี คิดเป็นร้อยละ 46.70 ค่าเฉลี่ย 2.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และหลังการทดลอง กลุ่มเปรียบเทียบมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีพฤติกรรมระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีค่าเฉลี่ย 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 และผลการทดลองไม่พบผู้ป่วยเบาหวานมีพฤติกรรมระดับต่ำ

2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับน้ำตาลในเลือด ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวัดระดับน้ำตาลในเลือด ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม ในกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าปกติ ได้เข้าร่วมกิจกรรม และ กลุ่มเปรียบเทียบ คือ กลุ่มที่ได้รับความรู้ตามปกติ ผู้วิจัยบันทึกวัดระดับน้ำตาลในเลือด ของผู้ป่วยที่มารับบริการในแต่ละครั้ง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ลักษณะแบบบันทึกผล ระดับน้ำตาลในเลือด ใช้ผลการวัดระดับน้ำตาลในเลือดของกลุ่มทดลองและเปรียบเทียบ จากผลของห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลมหาสารคาม โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับน้ำตาล ในเลือด ดังนี้

1. ระดับน้ำตาลในเลือดระหว่าง 70 – 120 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร หมายถึง ดี
2. ระดับน้ำตาลในเลือดระหว่าง 121-180 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร หมายถึง พอใช้
3. ระดับน้ำตาลในเลือดเกิน 180 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร หมายถึง ไม่ดี

(ต้องแก้ปรับปรุง) (วนิดา นิมิตรพรชัย. 2538 : 15)

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ก่อนทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
		ร้อยละ (ระดับน้ำตาลในเลือด)			\bar{X}	SD	ร้อยละ (ระดับน้ำตาลในเลือด)			\bar{X}	SD
		ระดับไม่ดี	ระดับพอใช้	ระดับดี			ระดับไม่ดี	ระดับพอใช้	ระดับดี		
กลุ่มทดลอง	30	100	-	-	252.43	43.81	23.30	30.00	46.70	139.06	50.45
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	100	-	-	246.90	45.05	43.30	50.00	6.70	188.43	70.54

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง มีระดับน้ำตาลในเลือดไม่ดีทุกคน โดยมีค่าเฉลี่ย 252.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 43.81 ภายหลังจากทดลองพบว่าผู้ป่วยโรคเบาหวานกลุ่มทดลองมีน้ำตาลในเลือดโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 46.70 มีน้ำตาลในเลือดระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.00 ระดับน้ำตาลไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 23.30 มีระดับน้ำตาลในเลือดเฉลี่ย 139.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 50.45 สำหรับกลุ่มเปรียบเทียบก่อนการทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดไม่ดีทุกคน โดยมีค่าเฉลี่ย 246.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 45.05 ภายหลังจากทดลองพบว่า มีระดับน้ำตาลในเลือดส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับน้ำตาลไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 43.30 และระดับน้ำตาลในเลือดดี คิดเป็นร้อยละ 6.70 มีระดับน้ำตาลในเลือดเฉลี่ย 188.43 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 70.54

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน
เจตคติต่อโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วย
โรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วย โรคเบาหวาน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับ
โรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวานครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ จึงใช้สถิติ t -test (Independent Samples
 t -test) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วย
โรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	71.06	10.59	.158	58	.875
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	70.60	12.28			

จากตารางที่ 7 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีความรู้
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	Df	sig
กลุ่มทดลอง	30	77.73	6.61	2.323	58	.024*
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	72.26	11.06			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง การวัดระดับเจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวานครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ จึงใช้สถิติ t -test (Independent Samples t -test) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของเจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	Df	sig
กลุ่มทดลอง	30	2.66	0.47	.787	58	.434
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.56	0.50			

จากตารางที่ 9 พบว่า เจตคติต่อโรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีความรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของเจตคติต่อโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	2.96	0.18	3.785	58	.000*
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.60	0.49			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า เจตคติต่อโรคเบาหวาน ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง มีเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง การวัดระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ จึงใช้สถิติ t -test (Independent Samples t -test) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	2.53	0.50	.509	58	.613
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.46	0.50			

จากตารางที่ 11 พบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีพฤติกรรมดูแลตนเองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วย
โรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	2.96	0.18	3.785	58	.000*
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.60	0.49			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีกว่า
กลุ่มเปรียบเทียบ

3.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง การวัดระดับระดับน้ำตาลในเลือด
ของผู้ป่วยโรคเบาหวานครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง จึงใช้สถิติ t -test (Independent Samples
 t -test) ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับน้ำตาลในเลือด ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	252.43	43.81	.482	58	.631
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	246.90	45.05			

จากตารางที่ 13 พบว่า จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วย
โรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่ากลุ่มทดลองและ
กลุ่มเปรียบเทียบมีระดับน้ำตาลในเลือดสูงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับน้ำตาลในเลือด ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t	df	sig
กลุ่มทดลอง	30	139.06	50.45	3.117	58	.003*
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	188.43	70.54			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ หลังการทดลอง มีระดับน้ำตาลในเลือดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน หวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม

แบบสอบถามปลายเปิด (Open-end Question) ให้ตัวอย่างโดยระบุถึงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการโรงพยาบาลมหาสารคาม และนำมาสรุปถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ป่วยโรคเบาหวานเป็นรายข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มเปรียบเทียบ ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

4.1.1 ด้านความรู้

- 1) มีความรู้เรื่องโรคเบาหวานน้อยอยากมีความรู้มากกว่านี้
- 2) ผู้ป่วยโรคเบาหวานต้องดูแลตัวเองอยู่เสมอ

4.1.2 ด้านเจตคติและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

- 1) ไม่อยากเป็นโรคเบาหวาน
- 2) ปัจจุบันหากมีอาการผิดปกติจะรีบมาปรึกษาแพทย์ทันที
- 3) การปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์จะมีผลดีมาก
- 4) ความรู้สึกของผู้ป่วยส่วนใหญ่ต้องการรักษาให้หายขาดจากโรค

5) มีความรู้สึกหงุดหงิดต่อการรับประทานยาเกิดเบื่อหน่ายท้อแท้
ในบางครั้ง

6) พยายามไม่เครียด ไม่คิดมาก ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์

4.1.3 ข้อเสนอแนะ

- 1) อยากให้ช่วยแนะนำวิธีการดูแลตัวเองมากกว่านี้
- 2) ทีมงานพยาบาลให้ความรู้เรื่องเบาหวานดี
- 3) อยากให้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพให้คำแนะนำมาากๆ กว่านี้อีก
- 4) อยากเข้าร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพเพราะจะได้มีความรู้เพิ่มขึ้น
- 5) อยากให้นัดผู้ป่วยเบาหวานมาตรวจน้อยๆ หน่อย เพราะแน่นมากเวลามา

รับยานานบางคนอารมณ์เสียต่อว่าเจ้าหน้าที่ มีความรู้สึกเห็นใจเหมือนกันเพราะผู้ป่วยมากกว่าเจ้าหน้าที่

4.2 สรุปคิดเห็นและข้อเสนอแนะผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มทดลอง ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อและพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน

4.1.2 ด้านความรู้

- 1) มีความรู้เรื่องโรคเบาหวานเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม
- 2) ทำให้สนใจเกี่ยวกับสุขภาพมากขึ้นกว่าเดิม
- 3) ได้รู้จักทำในการออกกำลังกายมากขึ้น
- 4) ลดไขมันในเลือดได้
- 5) รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับโรคเบาหวานมากขึ้น
- 6) รู้จักวิธีคลายเครียดด้วยการปฏิบัติสมาธิเพิ่มขึ้นกว่าเดิม
- 7) หลังเข้าร่วมโครงการแล้วนำมาปฏิบัติที่บ้านออกกำลังกายทุกวัน

4.1.3 ด้านเจตคติและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

- 1) ไม่อยากเป็นโรคเบาหวาน
- 2) ปัจจุบันหากมีอาการผิดปกติจะรีบมาปรึกษาแพทย์ทันที เพราะกลัวมีโรคแทรกซ้อนอีกเช่น โรคไต เป็นต้น

4.1.4 ด้านพฤติกรรมการดูแลตนเองหลังเข้าร่วมโครงการ

- 1) หลังเข้าร่วมโครงการมีการดูแลเอาใจใส่สุขภาพไม่กินของหวานมาก
อาหารมันมาก และขนมหวานที่มีแป้งมาก
- 2) เวลาหิวพยายามควบคุมตัวเองได้บ้างกว่าก่อน

3) ควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย รับประทานยาตามคำสั่งแพทย์ มากขึ้นกว่าเดิมเพราะกลัวโรคแทรกซ้อน

4) ดูแลตนเองไม่ให้มีบาดแผล โดยเฉพาะบริเวณเท้า

5) คิดว่าพยายามดูแลตัวเองเป็นอย่างดี

6) ปัญหาด้านการควบคุมอาหารลดลง

7) ดูแลเอาใจใส่ต่อสุขภาพตัวเองมากขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการ

8) ได้รับความรู้เกี่ยวกับการรับประทานยาเบาหวานเพิ่มขึ้น

9) มีความรู้เกี่ยวกับอาหารสำหรับผู้ป่วยเบาหวานมากขึ้น ทำให้นำไป

ปฏิบัติได้เองที่บ้าน

10) ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงมากๆ

11) ดูแลตนเองไม่ให้มีบาดแผล โดยเฉพาะบริเวณเท้า

4.3 สรุปข้อเสนอแนะของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

4.3.1 อยากให้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพ เพราะจะได้ช่วยแนะนำผู้ป่วยรายอื่นๆได้

4.3.2 อยากเข้าร่วมโครงการอีกเพราะได้รับความรู้อย่างมาก

4.3.3 หลังเข้าร่วมโครงการแล้วควรมีการติดตามประเมินผลผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการว่าในเดือนต่อไประดับน้ำตาลลดลงหรือไม่อย่างไร

4.3.4 อยากให้จัดโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องไป

4.3.5 อยากให้รางวัลสำหรับผู้ป่วยเบาหวานที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี และผู้ป่วยจะได้มีกำลังใจ

4.3.6 ผู้จัดโครงการดำเนินกิจกรรมได้ดีมีความรู้